

Seat No. : _____

AI-102

April-2016

M.A., Sem.-IV

511 : Sanskrit

(One Act Play of Bhasa – (‘ऊरुभङ्गम्’)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી તરફના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો : **10**
- (1) वैरस्यायतनं बलस्य निकषं मानप्रतिष्ठागृहं
युद्धेष्वप्सरसां स्वयंवरसभां शौर्यप्रतिष्ठां नृणाम् ।
राज्ञां पश्चिमकालशयनं प्राणाग्निहोमक्रतु
सम्प्राप्ता रणसंज्ञमाश्रमपदं राज्ञां नभःसंक्रमम् ॥
- (2) भीमां गदां क्षिपति गर्जति वल्गमानः
शीघ्रं भुजं हरति तस्य कृतं भिनत्ति ।
चारीं गतिं प्रचरति प्रहरत्यभीक्षणं
शिक्षान्वितो नरपतिर्बलवांस्तु भीमः ॥
- (3) भूमौ पाणितले निघृष्य तरसा बाहु प्रमृज्याधिकमं
सन्दष्टोष्ठपुटेन विक्रमबलात् क्रोधाधिकं गर्जता ।
त्यक्तवा धर्मघृणां विहाय समयं कृष्णस्य संज्ञासमं
गान्धारीतनयस्य पाण्डुतनयेनोर्वोर्विमुक्ता गदा ॥
- (4) यत्कृष्टा करनिग्रहाञ्चितकचा द्युते तदा द्रौपदी
यहालो पि हतस्तदा रणमुखे पुत्रो भिमन्युः पुनः ।
अक्षव्याजजिता वनं वनमृगैर्यत्पाण्डवाः संश्रिता
नन्वल्पं मयि तैः कृतं विमृश भो दर्पाहतं दीक्षितैः ॥
- (B) નીચેનામાંથી ગમે તે બે સન્દર્ભ સમજાવો : **4**
- (1) वैरं च विग्रहकथाश्च वयं च नष्टाः ।
(2) यद्ये समवैषि मां छलजितं भो राम नाहं जितः ।
(3) येनैव मानेन समं प्रसूतस्तेनैव मानेन दिनं प्रयामि ।
(4) पूर्वं भ्रातृशतं नष्टं त्येकस्मिन्हते हतम् ।

2. 'ऊरुभङ्गम्' मूळकथां करेलां परिवर्तनो अने तत्सम्बन्धी कविनुं लक्ष्य जशावो. 14
- अथवा**
- 'ऊरुभङ्गम्'नुं करुणान्त रूपक तरीके लक्षणे सखित मूल्यांकन करो.
3. (A) 'कर्णभारम्'ना कथावस्तुनो परियय आपी, तेनुं अेकांकी तरीके मूल्यांकन करो. 10
- अथवा**
- 'दूतवाक्यम्'नो परियय आपी, तेनुं रूपक तरीके मूल्यांकन करो.
- (B) नीयेनामांथी गमे ते अेक विशे नोध लपो : 4
- (1) 'ऊरुभङ्गम्' नी रंगभंय क्षमता
- (2) 'ऊरुभङ्गम्' नो विषकम्भक
4. (A) 'ऊरुभङ्गम्'नो रूपक प्रकार सलक्षण समजावो. 10
- अथवा**
- 'दूतवाक्यम्' ना भंयनना पडकारो आलेणी तेनी समीक्षा करो.
- (B) नीयेनामांथी गमे ते अेक उपर टूकनोध लपो : 4
- (1) उरुभंगना अन्तभागे आवतुं दुर्योधननुं परिवार मिलन.
- (2) दूतघटोत्कचमां दुर्योधन अने घटोत्कचनो संवाद
5. नीयेना प्रश्नोना टूकमां उत्तर आपो : 14
- (1) रथमांथी योद्धाना शरीरने भंयती शियाणवीओने कवि कोनी साथे सरभावे छे ?
- (2) भांडववन बाणनारा अर्जुने क्या बे राक्षसोने छया छता ?
- (3) भीम अने दुर्योधनना गदायुद्ध वषते क्या मडानुभावो छायर छता ?
- (4) उरुभंगमां भीमनी गदानुं नाम शुं छे ?
- (5) उरुभंगनुं कथानक मडाभारतमां क्या स्थानेथी लीधुं छे ?
- (6) मडाकवि भासनां अेकांकी रूपको केटलां छे ?
- (7) अेकांकीमां आवती भारतीवृत्ति अेटले शुं ?
- (8) भासना क्या रूपकमां स्त्रीपात्रोने तदन अभाव छे ?
- (9) दशरूपककार धनंजये व्यायोगनी कर्छ व्याख्या आपी छे ?
- (10) दूतवाक्यमां आयुधोना आगमन वषते कयो रस प्रगटे छे ?
- (11) दूतघटोत्कचनो साहित्य प्रकार जशावो.
- (12) मडाभारत कथा मुजब गदायुद्धना नियमभंग बदल भीमने बलराम सिवाय बीजुं कोश छपको आपे छे ?
- (13) दुर्योधन गांधारीने कर्छ अन्तिम अरज करे छे ?
- (14) 'हुतं च दत्तं च तथैव तिष्ठति' – आ उक्ति क्या रूपकमां छे ?